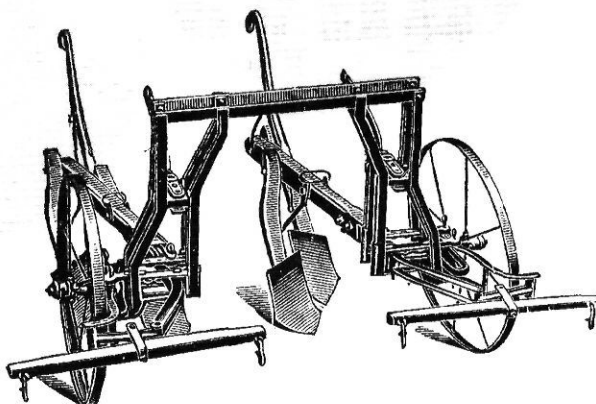


Arqueologia industrial

JOSEP MANUEL RUEDA

L'arqueologia industrial és una disciplina que està força d'actualitat als nostres dies al nostre país. S'han començat a fer jornades sobre arqueologia industrial a Catalunya (en aquests moments s'estan preparant les terceres que s'organitzaran a Sabadell), arran de la creació del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Terrassa i de l'Associació de Museus de Ciència i Tècnica, el tema s'ha anat divulgant i ens hem fixat en els museus europeus que tracten aquest tema. La proliferació d'aquest tipus de museus ens demostra l'interès popular que pot despertar el tema. No obstant, aquesta disciplina té una definició poc clara per a les persones no iniciades. Què entén el neòfit per Arqueologia Industrial? L'evolució de la tecnologia, l'estudi de les construccions on es desenvolupaven les activitats industrials, les relacions laborals, els canvis dels sistemes o formes de vida que s'esdevenen en tot avenç tecnològic, les relacions socio-econòmiques, les transformacions del paisatge i el

territori urbà i fins i tot rural... L'interès de certs sectors pel tema i el desconeixement de la seva complexitat han estat els elements que ens han dut a estructurar el present dossier de la manera que el lector el pot veure. El dossier no aportarà gaire res de nou als especialistes, però sí que ajudarà a entendre, a aquelles persones interessades i que no siguin iniciades, les seves veritables possibilitats i dimensions. Per aquesta raó, en primer lloc es pensà en un article marc que definís el que s'entén per Arqueologia Industrial. Semblà que una persona indicada podria ser Josep Maria Solias, director del Museu de l'Hospitalet i coordinador de les primeres jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya. Llavors es pensà en desenvolupar l'aspecte



més extern o públic de la disciplina, és a dir, els museus. Interessava saber què tractaven els museus europeus d'aquesta temàtica i quines diferents òptiques adoptaven en els seus discursos museològics, perquè això també ens podia donar una idea de la seva diversitat d'aspectes. Per desenvolupar aquest apartat es pensà en Eusebi Casanelles, director del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica. Però vam voler avançar més en aquesta temàtica, concretament en la incidència de la iniciativa privada en aquests tipus de museus, i per aquesta raó es va demanar a Salvador Claret, propietari de la Col·lecció d'Automòbils Claret, que parlés d'una iniciativa en aquesta línia que considerés exemplar, ja que va assistir al Congrés Mundial de Museus Privats de

l'Automòbil. També es considerarà interessant tractar un tema parcial, però sempre present en l'Arqueologia Industrial, com és el cas dels estudis de l'arquitectura dels edificis on s'ubicaven les activitats i tecnologia tractades per la disciplina. Ramon Ripoll, arquitecte, professor de la UdG i reconegut estudiós d'aquest aspecte, va ser la persona a la qual es va demanar l'article. Finalment es considerarà interessant de veure el desenvolupament d'un estudi concret d'arqueologia industrial en el seu sentit ampli, i semblà que Josep Espadaler, director del Museu del Suro de Palafrugell, podia fer aquest apartat.

Evidentment hi ha aspectes no tractats i potser algun de reincident; però si aquest dossier serveix per aclarir conceptualment el que implica i significa l'anomenada Arqueologia Industrial i contribueix a la seva divulgació, haurà complert la seva finalitat.

Josep Manuel Rueda és director del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, d'Arbúcies.